

ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร
 The Effects of Group Process Approach on Learning Achievement of Undergraduate
 Students in a Private University, Bangkok Metropolis

รศ.ดร.รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว¹, รศ.ระวีวรรณ แสงฉาย,¹
 ผศ.ล้ำศักดิ์ ขวัญชัย¹, ผศ.อุดมศักดิ์ คงเมือง¹,
 อ.ดร.มารยาท โยทองยศ², อ.พิมพ์สินี นาวานุรักษ์³,
 อ.พนิชนันท์ งามสม⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนนี้เป็นแบบกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 71 คน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาสังคม วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาสุขภาพ โดยใช้กระบวนการกลุ่มจำนวน 4 ครั้งๆ ละ 3 ชั่วโมง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างถูกแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ละ 3 คน ด้วยวิธีการเลือกตามความสมัครใจเพื่อช่วยเหลือกัน เรียนรู้ในกลุ่มของตนเอง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 85.9 อายุ 20 ปี ร้อยละ 69.0 ความรู้ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) สำหรับความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มพบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

² สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

³ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร

⁴ โรงเรียน ภ.ป.ร. จังหวัดนครปฐม

Abstract

This classroom quasi-experimental research was designed to examine learning achievement and satisfaction of students after participating in group process approach in social and culture for health development course. Samples were 71 second year undergraduate students of Faculty of Public Health, Bangkokthonburi University, academic year 2015. They were divided by volunteer into 3 member learning groups. These samples worked in their groups 4 times with 3 hours each to help one another master content and material. Instruments used to collect data were knowledge test and questionnaire relating to student satisfaction. Data was analyzed through frequencies, percentage, mean, standard deviation and Paired sample t-test.

Results revealed that majority of the samples were female (85.9 percent) and age 20 years (69.0 percent). It was found that, after the experiment, the samples had significantly higher knowledge than before the experiment ($p < 0.01$). Also, overall, the samples had satisfaction with participation in group process approach at high level.

Keywords: Group process approach, Learning achievement.

บทนำ

เป็นที่ทราบกันดีว่าการจัดการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ ถ้าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มากขึ้นและน่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ดีขึ้น

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอนหลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2550)

การจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร่วมมือช่วยเหลือกัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดซึ่งกันและกัน วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ นอกจากจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้ ที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน รวมทั้งยังช่วยพัฒนาความรับผิดชอบร่วมกันอีกด้วย

ตัวอย่างจากงานวิจัยชั้นเรียนของหลายท่าน พบว่า การจัดการเรียน การสอนโดยใช้ กระบวนการกลุ่ม ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนมีความพึงพอใจ และได้พัฒนา สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วย เช่น ผลการวิจัยของจำเนียรน้อย สิงหะรักษ์ (2551) เขมวันต์ กระดิงงา (2554) เบญจณี สุคันธเมศวร์ (2557) และ Burdett and Hastie (2009) เป็นต้น

คณะผู้วิจัยสนใจการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าว จึงจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้น เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ซึ่งกำลังเรียนวิชาสังคม วัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาสุขภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อ:

1. เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการ กกลุ่ม
2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

สมมติฐานการวิจัย

ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคะแนนความรู้ของนักศึกษาใน 4 เรื่องคือความเข้าใจ เกี่ยวกับสังคมและการจัดระเบียบของสังคม วัฒนธรรมของสังคม การขัดเกลาสมาชิกของสังคม และแบบ แผนการรับประทานอาหาร ทดสอบด้วยข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ คะแนนข้อละ 1 คะแนน รวม 40 คะแนน

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หมายถึง ความรู้สึกพึง พอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 4 ครั้ง วัดโดยแบบสอบถามความ พึงพอใจ ซึ่งข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด จำนวน 11 ข้อ โดยกำหนดให้คะแนน (น้ำหนัก)จากมากที่สุด ถึงน้อยที่สุด คือ 5,4,3,2 และ1 คะแนน รวมสูงสุดเท่ากับ 55

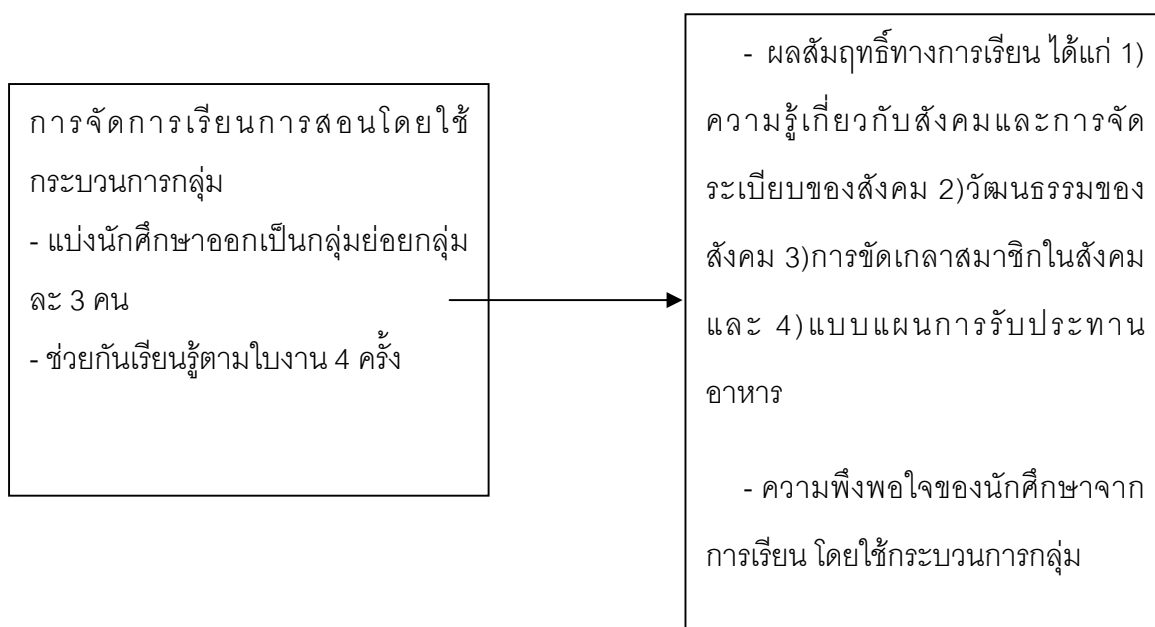
3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3 คน ตามความสมัครใจ ซึ่ง แต่ละกลุ่มจะช่วยกันศึกษาเนื้อหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ ค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามเนื้อหาและตอบโจทย์ในใบงาน 4 ครั้ง เช่นครั้งที่ 4 เกี่ยวกับแบบแผนการรับประทานอาหาร เป็นต้น

4. กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มย่อยได้มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบตามคำถามในใบงานที่กำหนดให้ โดยกระบวนการทำงานของแต่ละกลุ่มย่อยเริ่มจากการเลือกประธานของกลุ่มย่อย ต่อจากนั้นประธานจะดำเนินการร่วมกับสมาชิกในกลุ่มย่อยของตนเพื่อหาคำตอบจากการศึกษาค้นคว้า จากการปรึกษาร่วมกัน เปิดโอกาสให้แต่ละคนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ชี้แจงทำความเข้าใจร่วมกัน และมีความเห็นสอดคล้องร่วมกันในการตอบคำถามตามใบงาน สรุปงานของกลุ่มย่อยตามใบงาน และนำเสนอแลกเปลี่ยนกับกลุ่มย่อยอื่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

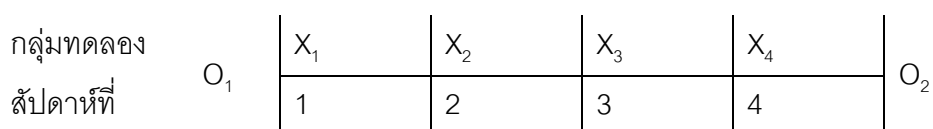
ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนเชิงกึ่งทดลองประเภทกลุ่มเดียวมีการวัดก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest-posttest design) (Borg and Gall, 1983; ฉัตรสุมน พุทธิปัญญา, 2553) ตามรูปแบบการวิจัยและแผนภูมิต่อไปนี้

O₁ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนทดลอง ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ความรู้เรื่องสังคม และการจัดระเบียบของสังคม วัฒนธรรมของสังคม การขัดเกลา สมาชิกในสังคมและแบบแผนการรับประทานอาหาร

O₂ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังทดลอง ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องสังคม และการจัดระเบียบของสังคม วัฒนธรรมของสังคมและการขัดเกลาสมาชิกในสังคม แบบแผนการรับประทานอาหารและความพึงพอใจของนักศึกษา

X₁ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 1 เรื่องสังคมและการจัดระเบียบของสังคม

X₂ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 2 เรื่องวัฒนธรรมของสังคม

X₃ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 3 เรื่องการขัดเกลาสมาชิกในสังคม

X₄ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครั้งที่ 4 เรื่องแบบแผนการรับประทานอาหาร

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2/2558 จำนวน 77 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2/2558 จำนวน 77 คน แต่เข้าร่วมกิจกรรมครบเพียง 71 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย ใบงานสำหรับศึกษาค้นคว้าหาคำตอบเพื่อการ เรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละกลุ่มย่อย 4 ครั้ง

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบทดสอบความรู้ ประกอบด้วยข้อคำถาม คุณลักษณะของนักศึกษา และข้อคำถามวัดความรู้ประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ถ้าตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 40 คะแนน ส่วนชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ข้อคำถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด ข้อ คำถามทั้งหมด 11 ข้อ

เกณฑ์การจัดระดับความพึงพอใจ เป็นดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

สำหรับการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 ชุด ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเนื้อหาของบทเรียนทั้ง 4 ครั้ง และกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพิจารณาขอบเขตของข้อคำถาม

2. ปรับปรุงดัดแปลงข้อคำถามที่ใช้วัดความรู้และความพึงพอใจจากข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนปีการศึกษา 2556 ของ ะวีวรรณ แสงฉาย และคณะ (2556) ซึ่งข้อคำถามเหล่านี้ได้ผ่านการพิจารณา และให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน พร้อมกับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามที่ใช้วัดความรู้และวัดความพึงพอใจ

ค่า Reliability ของข้อคำถามที่ใช้วัดความรู้เท่ากับ 0.75 และความพึงพอใจเท่ากับ 0.84

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3 คน ด้วยวิธีการเลือกตามความสมัครใจ ซึ่งแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามเนื้อหาและตอบโจทย์ในใบงาน 4 ครั้ง เช่นครั้งที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคมและการจัดระเบียบของสังคม เป็นต้น

1.2 จัดทำขั้นตอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ละครั้ง พร้อมกับใบงานให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มค้นคว้าหาคำตอบ

1.3 เตรียมเอกสารประกอบการสอน

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 คณะผู้วิจัย พบกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง อธิบายขั้นตอนและวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษา

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบความรู้

2.3 ดำเนินการทดลองโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม 4 ครั้ง โดยจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง แต่ละครั้งใช้เวลา 3 ชั่วโมง ผู้สอนอธิบาย ขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละครั้ง และชี้แจงบทบาทของนักศึกษาแต่ละคน แจกใบงานให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มย่อยศึกษาค้นคว้าหาคำตอบโดยการร่วมมือช่วยเหลือกัน เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วแต่ละกลุ่มย่อยสรุปเสนอรายงาน ผู้สอนสรุปงานบทเรียนพร้อมกับให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2.4 หลังการทดลอง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลคุณลักษณะของนักศึกษาวิเคราะห์โดยจำนวนและร้อยละ สำหรับความรู้วิเคราะห์รายข้อ โดยจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ย และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความรู้ก่อนและหลังทดลอง โดยใช้ Paired sample t-test ในส่วนเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ วิเคราะห์รายข้อ โดย จำนวน ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.9) อายุ 20 ปี (ร้อยละ 69.0) ความรู้ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 19.72 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.46 หลังเรียนค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เพิ่มเป็น 26.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.47 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนพบว่า หลังเรียนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

สำหรับความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยเฉลี่ยมีความพึงพอใจหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเรื่องที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างพึงพอใจสูงสุดได้แก่ การได้ฝึกทักษะในการค้นคว้าหาคำตอบในโจทย์ตามใบงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 คะแนน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังเรียน

ช่วงเวลา	จำนวน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผลต่างเฉลี่ย	องศาอิสระ	t	p
ก่อนเรียน	71	8	28	19.72	4.47	7.09	70	12.356	<.001**
หลังเรียน	71	13	34	26.82	4.46				

** p< .001

ตารางที่ 2 จำนวน (n) และร้อยละ (%) ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ย (M) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจ

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ										M	S.D.	ความหมาย
	น้อย		ปานกลาง		มาก		มากที่สุด		รวม				
	n	%	n	%	n	%	n	%	N	%			
-ความพึงพอใจโดยรวม			1	1.4	25	35.2	45	63.4	71	100.0	4.62	.517	มากที่สุด
-การได้ฝึกทักษะในการค้นคว้าหาคำตอบในโจทย์ตามใบงาน					30	42.3	41	57.7	71	100.0	4.58	.497	มากที่สุด

-การได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาในคู่ของกลุ่มย่อย			2	2.8	28	39.4	41	57.7	71	100.0	4.55	.555	มากที่สุด
-การจัดนักศึกษาจับคู่เข้ากลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม	1	1.4	2	2.9	31	44.3	36	51.4	70	100.0	4.46	.630	มาก
-ความชัดเจนของใบงานแต่ละครั้ง	1	1.4	3	4.2	30	42.3	37	52.1	71	100.0	4.45	.650	มาก
-ความร่วมมือของนักศึกษาในคู่ของกลุ่มย่อยในการตอบโจทย์ใบงานแต่ละครั้ง	1	1.4	1	1.4	34	47.9	35	49.3	71	100.0	4.45	.604	มาก
-การช่วยเหลือเกื้อกูลกันอธิบายให้เพื่อนนักศึกษาในคู่ของกลุ่มย่อยของตนเองได้เข้าใจเนื้อหา			6	8.5	27	38.0	38	53.5	71	100.0	4.45	.650	มาก
-บรรยากาศของการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			3	4.2	33	46.5	35	49.3	71	100.0	4.45	.580	มาก
-ระยะเวลาของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง	2	2.8	1	1.4	39	54.9	29	40.8	71	100.0	4.34	.653	มาก
-กระบวนการขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง			3	4.3	41	58.6	26	37.1	70	100.0	4.33	.557	มาก
-เนื้อหาที่เรียนแต่ละครั้ง			3	4.2	43	60.6	25	35.2	71	100.0	4.31	.550	มาก

ค่าเฉลี่ยรวมทุกข้อ = 4.45 (มาก)

อภิปรายผล

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภายหลังเรียนพบว่าความรู้ของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยที่เรียนโดยกระบวนการกลุ่มต่างก็ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการวิเคราะห์โจทย์ตามใบงาน การค้นหาสาเหตุและการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา ได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับตอบโจทย์ ตามใบงาน ทำให้มีส่วนร่วมในการเพิ่มพูนความรู้ ประกอบกับผู้สอนได้อธิบายกระบวนการเรียนการสอนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างชัดเจน การมีใบงานที่ชัดเจน การมีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบโจทย์ตามใบงาน และผู้สอนแจกรายละเอียดของเนื้อหาบางส่วนให้ รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และบรรยากาศการเรียนการสอนที่ไม่เคร่งเครียด เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เรียนรู้แบบช่วยกัน จึงทำให้มีผลต่อการเรียนรู้และความรู้

เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจำเริญน้อย สิงห์รักษ์ (2551) เขมวันต์ กระดังงา(2554) และเบญจณี สุคันธเมศวร์(2557)ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนทดลอง

5.2 ความพึงพอใจ

สำหรับความพึงพอใจของนักศึกษาจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม พบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างอาจเกิดความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะผู้สอนได้อธิบายรายละเอียดของการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างชัดเจนทุกขั้นตอน แบ่งนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มย่อยได้เหมาะสม ใบบางชัดเจน มีเอกสารประกอบ สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนแบบผ่อนคลายให้แต่ละกลุ่มช่วยเหลือเกื้อกูลสมาชิกอย่างเต็มที่ มีอิสระทางความคิดในการวิเคราะห์โจทย์ การค้นหาสาเหตุ และการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา ให้โอกาสทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และร่วมมือกันตอบโจทย์ตามใบบาง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มย่อยเป็นไปด้วยดี รวมทั้งการได้ข้อคิดข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน สิ่งเหล่านี้น่าจะส่งผลต่อความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ Burdett and Hastie (2009)ที่พบว่าผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนด้วย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะผู้สอนได้สร้างความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน การทำงานเป็นกลุ่ม และเข้าใจบทบาทของแต่ละคน การมีเอกสารประกอบและมีใบบาง(โจทย์) ที่ชัดเจน การเปิดโอกาสให้กลุ่มทำงานแบบอิสระในการวิเคราะห์โจทย์ เพื่อค้นหาสาเหตุและการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย การให้นำเสนอผลงาน การแนะนำให้ข้อคิดเห็นของผู้สอน และการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มของตนเอง ดังนั้นการนำวิธีการนี้ไปใช้ควรพิจารณาในเรื่องดังกล่าวด้วย

ข. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ได้ จัดให้มีสมาชิกในกลุ่มย่อยกลุ่มละ 3 คน ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้กระบวนการกลุ่มที่มีสมาชิกกลุ่มย่อยละ 3 กับ 5 คน

บรรณานุกรม

- เขมวันต์ กระด้าง (2554). ผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมกับเว็บสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม วิชาการพัฒนาเว็บไซต์เบื้องต้น ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- จำเนียรน้อย สิงหะรักษ์ (2551), ผลจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพุทธศาสน์ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร รายงานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- ฉัตรสุมน พฤตมิญโญ (2553) หลักการวิจัยทางสังคม กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์
- บุญชม ศรีสะอาด (2543) การวิจัยเบื้องต้น, กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น
- เบญจณี สุคันธเมศวร์ (2557), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากิจกรรมลีลาศโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสำหรับนักศึกษา ระดับ ปวช. 3/9 แผนการบัญชี รายงานการวิจัย วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2544) การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน 1 กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์
- ระวีวรรณ แสงฉาย และคณะ (2556) รายงานวิจัยในชั้นเรียนฉบับสมบูรณ์ เรื่อง ผลของการจัดการเรียนการสอน โดยวิธีเพื่อนช่วยเพื่อนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- Borg, W.R. and Gall, M.D.(1983) Educational Research. New York: Longman Inc.
- Burdett,J and Hastie,B.(2009), Predicting Satisfaction with Group Work Assignment, Journal of University Teaching and Learning Practice,6(1), 63 – 71